

Mezinárodní vědecká konference *Zjawiska kary i nagrody w życiu społeczeństw Czech i Polski w średniowieczu i w czasach nowożytnych* (Leszno, 25.–27. září 2023)

V polském městě Lešně se ve dnech 25.–27. září 2023 uskutečnila vědecká konference s názvem *Zjawiska kary i nagrody w życiu społeczeństw Czech i Polski w średniowieczu i w czasach nowożytnych*. V rámci tradičních česko-polských bienále, věnovaných dějinám středověku a raného novověku, ji organizovala Komisia Historii Czech i Stosunków Polsko-Czeskich Komitetu Nauk Historycznych przy Wydziale I Nauk Humanistycznych i Społecznych Polskiej Akademii Nauk, v jejímž čele dlouhodobě působí prof. dr hab. Wojciech Iwańczak. Spolupořadatelské a hostitelské role se tentokrát ujalo Okresním muzeem v Lešně a město Lešno. Prostor pro prezentování výsledků výzkumů polských i českých badatelů poskytla Městská veřejná knihovna Stanisława Grochowiaka v Lešně. Ta účastníkům i organizátorům nabídla vhodné zázemí v moderně zařízené budově, včetně nadstandardně vybaveného přednáškového sálu.

Hlavní téma konference, členěné dále na tematické bloky, představovala problematika odměn a trestů v dějinách. První blok, nazvaný *Kultura, sztuka, idee*, zahrnoval referáty o ikonografii odměny v sepulkrálním umění na náhrobcích, písarích, ale i úvahy o humanitní podobě trestů v minulosti. Podnětnou aktualizací zvláště zaujal příspěvek na téma *Středověká a raně novověká symbolika a motivy v genocidách 20. století* od prof. Jiřího Lacha. V druhé části dne přišly na řadu dva tematické bloky, nazvané *Król, książę i dwór* a *Elity rodowe i polityczne*. Otázku odměny i trestu urozených představily příspěvky jak z prostředí nejvyššího (prof. Marie Bláhová přednesla referát *Královská koruna za odměnu. První královské tituly v Čechách – Vratislav II., Vladislav II. a Přemysl Otakar I.*), tak šlechtického, kdy se pozornosti dostalo například Žerotínům a Liechtensteinům (prof. Tomáš Knoz).

Prostor pro rokování nad přednesenými tématy přinášely dvě diskuze, každé program přiřknul velkorysou a v českém prostředí nepříliš obvyklou hodinovou dotaci – ovšem naplněnou zajímavými podněty. Zároveň ale místo pro diskuzi nabízely také po oba dva dny se konající setkání při společných bohatých obědech a večerech, které pohostinní organizátoři pro účastníky konference připravili.

Den druhý byl rozdělen již pouze do dvou bloků, každý z nich ovšem obsahoval pět referátů. Dopolední část nesla název *Blaski i cienie środowisk kościelnych* a příspěvky, které v ní zazněly, postihly problémy církevního prostředí napříč středověkem i novověkem. Zatímco se některé soustředily na konkrétní osobnosti, například Stanisława Reszku v příspěvku dr Aleksandera Rudzińskiego *Nagroda czy kara? Nowe godności i funkcje w karierze Stanisława Reszki (1544–1600)*, nebo kardinála Enrica Caetaniho, o kterém

referoval dr hab. Janusz Smołucha, jiné se věnovaly trestům nebo odměnám v daném prostředí obecně. V druhé polovině dne se jednání neslo v duchu bloku nazvaného *Walka o sprawedliwość w mieście i na wsi*. V něm se představila rozličná místa – pozornost přednášejících byla věnována problémům z prostředí univerzity, pivovaru i vesnice. Ani druhý jednací den nebyl připraven o podnětné diskuze a zakončilo jej shrnutí prof. Wojciecha Iwańczaka. Na třetí den se ještě v rámci připraveného programu nabízela možnost využít společnou cestu autobusem po historických pamětihodnostech regionu, především barokní rezidenční město rodu rodu Lezczynských v Rydzyně a přilehlý zámek.

Konference v Lešně opakovaně potvrdila význam pravidelné polsko-české spolupráce na poli historického bádání pro období středověku a raného novověku. Čeští i polští účastníci prezentovali rozsáhlou škálu nových či nově interpretovaných témat, která budou prezentována v chystaném konferenčním sborníku. Důležitá byla také hojná účast zástupců nejmladší badatelské generace (českých i polských studentů a doktorandů), která dokládá trvalý zájem o tuto formu rozvíjení bilaterální mezinárodní vědecké spolupráce.

Mgr. Daniela Klvaňová

Ústav historických věd, Fakulta filozofická,

Univerzita Pardubice

daniela.klvanova@student.upce.cz

